

Lectura: L'Escola Vidaliana

L'Escola Vidaliana i la seva repercussió a Catalunya

Los caracteres distintivos de la geografía de Vidal de la Blache

La geografia té el domini que li és propi, el conjunt de la Terra. Sobre aquesta base la geografia s'ha desenvolupat com a ciència.

Per Vidal de la Blache la geografia té com a objectiu la recerca de com les lleis físiques o biològiques es combinen i es modifiquen aplicant-se a diferents parts de la superfície terrestre.

Aquesta combinació és sota la qual els fenòmens s'ofereixen en la naturalesa.

La investigació geogràfica es basa en l'anàlisi dels fenòmens, l'estudi dels seus vincles i les seves combinacions. Per aquest motiu, la divisió entre la geografia general i regional no és cert ja que tracten els mateixos fets i les relacions que hi ha entre ells.

El camp de l'estudi de la geografia són les superfícies, és a dir, el conjunt dels fenòmens que es produeixen en la zona de contacte entre les masses sòlides, líquides i gasoses que constitueixen el Planeta. Entre les superfícies que s'estudien, les de la litosfera tenen la avantatge de conservar més o menys les modificacions que s'hi han produït des de la seva emersió.

A causa de que l'estudi en geografia es basa en aquesta superfície de relativament nova creació i en aparença poc estable, podria semblar que no és possible trobar un principi director que permeti crear mètodes i assaigs coordinats de descripcions terrestres. Per solucionar aquest fet, segons Vidal de la Blache, hem de recórrer a l'observació i així comprovar que els fenòmens que es produeixen no són casos aïllats sinó grups de formes que obeeixen a una acció de conjunt.

Els diferents elements de la natura es coordinen i comparteixen lligams de certa complexitat, també en el cas dels éssers vius. D'aquest fet neix la idea de medi, que és precisada com a correlativa i sinònim d'adaptació. es manifesta per sèries de fenòmens que s'encadenen entre ells i es posen en moviment per causes generals. Aquesta idea de medi ens porta a les causes de clima, d'estructura, de competència vital que fan oscil·lar a una multitud d'activitats especials de les formes i dels éssers.

Per Vidal la millor manera d'estudiar aquest medi és amb la descripció. La geografia es distingeix com a ciència essencialment descriptiva malgrat que no renunciï a l'explicació.

Aquesta descripció és útil perquè en l'estudi no pot passar inadvertida cap variable.

Per aquesta descripció, segons Vidal, s'ha d'usar la fotografia a títol de comentari, les figures esquemàtiques com a demostració i el dibuix com a mitjà d'anàlisi per acostar-se a la realitat i també com a control de les observacions directes.

La història i la geografia han anat lligades durant molt de temps, però aquesta darrera ha d'emprar una cronologia diferent a la primera en l'estudi dels fenòmens terrestres, ja que s'ocupa de l'estudi en d'un període més llarg en el temps.

També durant molt de temps la geografia s'ha relacionat amb la geologia i la mateixa història, Malgrat això, Vidal de la Blache creu que l'aportació de la geografia cap a aquestes i altres ciències és la no fragmentació

del que succeeix en la naturalesa i la comprensió de la correspondència i la correlació de fets, sigui en el medi terrestre que els envolten a tots o en els medis regionals.

Valoració:

En la meua opinió Vidal de la Blache basa tota la geografia en a descripció, en les regions, en la seva opinió això ho fa sense produir cap fragmentació en els elements que intervenen en la naturalesa. Malgrat això, no té en compte altres tipus d'estudi com els comparatius o simplement l'anàlisi de certes variables i no la totalitat representada en la regió, que possiblement són més útils per a la feina globalitzadora dels geògrafs.

Pregunta:

És la regió el millor nivell d'estudi? Hauríem d'incidir més a nivell de tota la Terra?

Personalité géographique de la France

De la personalitat geogràfica de França, de la Blache diu que no són pas ni la geologia ni el clima els que creen aquesta individualitat.

No és la natura la que té la decisió de convertir una regió amb personalitat pròpia, sinó que és l'home el que ho decideix.

Aquest estableix una connexió entre aspectes dispersos i supera el fet local per a precisar i diferenciar la regió envers les altres.

Valoració:

En la meua opinió Vidal de la Blache si bé té en compte que és l'home el que decideix crear una regió amb personalitat pròpia, no té en compte que en moltes ocasions, com és el cas de França, això s'ha aconseguit usant les armes i el control estatal, i no en canvi superant circumstàncies locals.

Pregunta:

Quina importància ha tingut el fet local en la composició de noves regions?

La Cerdanya de Pau Vila

La Cerdanya és una comarca situada als Pirineus, actualment pertanyent administrativament a l'Estat espanyol i a França.

Es caracteritza per la seva dicotomia entre plana i muntanya, que constitueixen les dues grans divisions naturals de la comarca.

A causa de la seva situació muntanyosa, segons Pau Vila, es caracteritzava per l'activitat ramadera i l'agrícola.

Els conreus es trobaven condicionats per l'altitud i el clima, i per tant, el nombre de plantes era limitat. Els conreus més importants era el sègol, el blat, l'herba i les patates.

El conreu d'aquesta última va créixer molt sobretot durant el segle XIX i es va convertir juntament amb les cols en la base de l'alimentació.

A causa de l'extensió d'aquest tubèrcul es va produir una important desforestació de les cotes altes.

Malgrat tot això el conreu més típic de la Cerdanya era l'herba, que era l'alimentació del bestiar gros, de fet, entre el darrer quart del segle XIX i el primer del XX l'extensió de les praderies es va duplicar.

A més de les praderies conreades van prendre importància els prats artificials, a causa de que s'estengué la cria de la vaca de llet.

La producció agrícola era escassa i poc variada i es feren sobretot cols, pèsols, cebes i mongetes.

A més d'aquests conreus a la part central de la comarca, es conreaven pomeres i pereres en els petits horts.

Amb l'evolució dels conreus també ho van fer els procediments agrícoles. un dels fets més importants que es va produir va ser l'emigració de pagesos sense terres, que va provocar que l'agricultura perdés extensió però guanyés amb intensitat.

Als camps es va deixar d'utilitzar el guaret, i es va preferir la rotació de les collites. també, es va començar a utilitzar adobs químics gràcies a la facilitat del transport. També s'utilitzava maquinària en algunes planes.

malgrat aquests avenços l'agricultura cerdana, sobretot pel que fa a la part espanyola era empírica i rutinària i si es va produir alguna modernització va ser sobretot per la falta de mà d'obra.

La ramaderia era l'activitat principal de la comarca, i es creu que l'ocupació humana hi va començar amb l'estada estiuenca de ramats pastors.

el bestiar que s'hi criava era l'oví, el boví i el cavallar, també porquins i en menor mesura cabres i ases.

Pel que fa al bestiar gros abundaven les eugues i pollins, les vaques i els vedells.

La cria del bestiar cavallí va tenir molta importància en la comarca ja que s'utilitzava com a animal militar, però van començar a minvar sobretot per l'explotació de la vaca lletera i la utilització de bestiar mular.

La Cerdanya es va caracteritzar per una alta densitat bovina, a causa de que la penetració del ferrocarril a la comarca va permetre la producció de llet.

Pel que fa a les ovelles i moltons la seva tinença es va anar reduint però ha estat sempre molt important, fins i tot, a l'edat mitja contribuïren al desplegament de la indústria llanera a la Cerdanya i al Rosselló.

Finalment l'escassetat de pastors va restringir la transhumància i va fer disminuir el nombre de caps de bestiar.

Valoració:

En aquest text es comprova la influència de l'escala regionalista en la geografia catalana del segle XX i sobretot en la figura de Pau Vila. També la fragilitat de la regió com a àmbit d'estudi, de fet segons el mateix pau Vila res no hi ha tan difícil, per no dir impossible, com el de delimitar na comarca a base de termes naturals, o bé documentalment sota el punt de vista històric i l'ús de tècniques que predicava Vidal de la Blache com l'ús de mots populars o la realització d'esquemes

Pregunta: Es manté e l'actualitat la influència regionalista en els estudis?